

DLOUHODOBÁ KONCEPCE ŠD PŘI ZŠ SNP V HRADCI KRÁLOVÉ

V Hradci Králové dne 1. 9. 2021

Zpracoval kolektiv vychovatelek ŠD

OBSAH

- 1. Úvod**
- 2. Základní poslání a vize školní družiny**
- 3. Základní charakteristika školní družiny**
- 4. Koncepční záměry školní družiny**
  - 4.1 oblast výchovně vzdělávací**
  - 4.2 oblast materiální**
  - 4.3 oblast personální**
- 5. Strategie směřující k obecným cílům školní družiny**
- 6. Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi**
- 7. SWOT analýza ŠD**
- 8. Závěr**

Základní škola,
Hradec Králové,
tř. SNP 694

1. Úvod

Výchova je společenský proces a tedy i výchovu ve školní družině je nutné chápat jako součást společenské reprodukce, nikoli pouze jako sociální službu. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není tedy pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují.

Záměrem ŠD je, aby se dětem v tomto prostředí líbilo, aby byly veselé, spokojené a zároveň si nenásilnou formou osvojily nové dovednosti.

2. Základní poslání a vize školní družiny

Hlavním posláním ŠD je především pestrá zájmová činnost, rekreace, relaxace a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu.

Vizemi ŠD jsou:

- vytvořit zdravé, bezpečné, přátelské a podnětné prostředí pro rozvoj osobnosti všech žáků, respektování jejich individuálních potřeb se zaměřením na rovné příležitosti při výchovně vzdělávacím procesu
- jasně danými pravidly poskytnout žákům potřebná stanoviska vedoucí k pocitu bezpečí
- časově rozvrhnout uspořádání činností tak, aby se řídily požadavky psychohygieny
- být místem, kde se žáci věnují různorodým zájmovým činnostem i spontánním hrám, neboť tvořivá hra přispívá k zachování duševní vyrovnanosti, rozvíjí dětskou fantazii, samostatnost, řeší různé situace a napomáhá žákům navazovat kontakty s vrstevníky
- vést žáky k vlastnímu kritickému sebehodnocení, motivovat je k jejich osobnostnímu a vědomostnímu rozvoji
- poskytnout žákům možnost aktivně trávit volný čas venku a kompenzovat tak jednostrannou zátěž z vyučování
- vzájemně konstruktivně a slušně komunikovat mezi všemi aktéry (vedení školy, pedagogové, žáci a rodiče)
- spolupracovat s dalšími výchovně vzdělávacími, kulturními a sportovními institucemi
- pedagogická zdatnost s profesionálním přístupem u všech vychovatelů ŠD
- aktivně spolupracovat s ostatními pedagogy, podílet se na vlastním profesním rozvoji, vzájemně se podporovat a poskytovat si zpětnou vazbu
- získat vlastní vnitřní i venkovní prostory sloužící pouze pro školní družinu, spolu s dostatečnými finančními prostředky pro realizaci výchovně vzdělávacího procesu

3. Základní charakteristika školní družiny

ŠD se řídí podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ŠVP ŠD a vnitřním řádem ŠD.

Školní družina se nachází přímo v budově školy (pavilon nad ŠJ a pavilon I. stupně), má 9 oddělení, která se naplňují do počtu 27 – 30 žáků (celková kapacita je 300 žáků). Do družiny jsou přednostně přijímáni žáci 1. – 3. třídy. Pokud nejsou oddělení ŠD maximálně naplněna, mohou se přihlásit i žáci vyšších ročníků.

Provoz ŠD:

- dle aktuální epidemiologické situace
- v dobu obvyklou:
ranní - od 6:30 do 8:00 hodin (žáci průběžně přicházejí od 6:30 do 7:30 hodin)
dopolední – od 10:45, 11:40 do 17:00 hodin

Součástí ŠD je samostatná herna, ostatní prostory slouží zároveň k dopolední výuce žáků. K venkovním pohybovým aktivitám mohou žáci omezeně využívat školní hřiště, dále hřiště s domečkem a altánky, lesopark Háječek a dětská hřiště v blízkosti školy.

Během pobytu ve školní družině mají žáci možnost navštěvovat velké množství zájmových kroužků organizovaných školou i kroužky mimoškolní.

4. Koncepční záměry školní družiny

ŠD při ZŠ SNP má následující koncepční záměry v těchto oblastech:

4.1 oblast výchovně vzdělávací

Záměrným, cílevědomým a systematickým působením na žáky se vychovatelky ŠD snaží o co nejširší možný všestranný rozvoj osobnosti žáků a jejich plné zapojení do společnosti.

Výchovně vzdělávací působení vychází ze ŠVP ŠD.

Koncepční záměry:

- posilovat a zdokonalovat sociální dovednosti vůči dospělým i vrstevníkům, prevence sociálně patologických jevů
- podporovat a rozvíjet zdravý životní styl a tělesnou zdatnost
- rozvíjet a podporovat logické a tvořivé myšlení a manuální schopnosti
- vést ke smysluplnému využívání volného času
- prohlubovat znalosti v environmentální výchově
- participovat na budování čtenářské gramotnosti a všeobecném přehledu
- vštěpovat zásady hygieny, stolování a etikety

Základní škola,
Hradec Králové,
tř. SNP 694

4.2 oblast materiální

Důležitým prvkem k řádnému chodu školní družiny, jakožto místa, jež se věnuje volnočasovým výchovně vzdělávacím činnostem všestranně rozvíjející osobnosti žáků, je mimo jiné také materiální oblast.

Školní družina při ZŠ SNP disponuje hernou s pěnovými kostkami pro relaxaci a odpočinek žáků. Ve třídách, které má k dispozici, se nachází audiovizuální technika a omezený prostor na hračky. Jednotlivá oddělení jsou zařízena pomůckami, stolními i karetními hrami, stavebnicemi, hračkami, časopisy a také sportovním vybavením. Sportovní vybavení k pobytu venku, na tvoření a výtvarnou činnost je umístěno v kabinetu školní družiny. V době pobytu ve školní družině mohou rovněž žáci využívat prostory školní knihovny.

Pro pobyt venku ŠD využívá hřiště s altánky a skluzavkami, zahradu s venkovní učebnou a přilehlý lesopark Háječek. V zimním období je k dispozici školní sportovní hřiště.

Koncepční záměry:

- získat prostory sloužících pouze pro potřeby ŠD a renovace stávajících místností tak, aby se odlišovaly od výukových učeben
- rozšířit zázemí pro vychovatelky
- zajistit všem oddělením odpočinkové zóny v podobě relaxačních podložek, polštářů či kobereců
- zvýšit a zefektivnit přidělování financí ŠD určených pro obnovu hraček, her, pomůcek a materiálu k tvoření

4.3 oblast personální

Počet ped. pracovníků celkem – 10

Počet ped. pracovníků na plný úvazek – 6

ZŠ SNP je větší škola, výchova a vzdělávání zde probíhá za velmi úzké spolupráce všech pedagogických pracovníků v rámci I. i II. stupně.

Pedagogický sbor pracuje pod vedením ředitelky školy, zástupců pro I. a II. stupeň, školní družinu řídí vedoucí vychovatelka.

Vychovatelky svou specializací i osobním zaměřením zajišťují žákům pestrou skladbu činností, jsou pro ně přirozenou autoritou. Uplatňují spravedlnost, trpělivost, tvořivost a důslednost. Při hodnocení výkonů a chování žáků jsou všímavé, taktní, respektují dětské potřeby, otevřeně hovoří o vzájemných nápadech i připomínkách.

Základní škola,
Hradec Králové,
t.č. SNP 694

Pedagožky ŠD aktivně spolupracují se všemi zaměstnanci školy, prioritně s učitelkami I. stupně a výchovnou poradkyní pro I. stupeň. V případě onemocnění učitele jsou schopny zajistit potřebné suplování.

Koncepční záměry:

- dále profesně rozvíjet všechny členy pedagogického sboru ŠD
- vytvořit podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností a účinně podporovat začínající pedagogy
- systematicky hodnotit práci pedagogů a poskytovat jim konstruktivní zpětnou vazbu
- aktivně spolupracovat se zákonnými zástupci žáků
- usilovat o dobrý technický stav ŠD a průběžně jej zkvalitňovat ve spolupráci s vedením ZŠ

5. Strategie směřující k obecným cílům školní družiny

Strategie ŠD - jejímž základním obecným i dlouhodobým cílem je smysluplné využití volného času jako prostředku pro seberealizaci žáka, kdy poskytuje místo pro to naučit žáky hospodařit se svým časem a umět jej využívat, a dbá o osobnostní rozvoj, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností - koresponduje s výchovně vzdělávací strategií školy, která směřuje k získání klíčových kompetencí žáků. Širokou paletou specifických nástrojů pedagogiky volného času pak vychovatelky usilují o to, aby tyto kompetence byly posilovány a dále rozvíjeny.

Koncepční záměry:

- vést žáky ke smysluplnému využití volného času
- posilovat a navyšovat sociální kompetence žáků
- vychovávat ke zdravému životnímu stylu vedoucímu k fyzickému a psychickému zdraví
- vést žáky k osobní samostatnosti a zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- vést žáky k umění vyhledávat a třídit informace
- vést žáky ke kladnému vztahu k přírodě
- rozvíjet u žáků představivost a fantazii vedoucí k tvořivému myšlení
- rozvíjet estetické vnímání žáků
- podnítit u žáků zdravou zvědavost a tím rozvíjet jejich logické myšlení
- vytvářet atmosféru bezpečí a jistoty
- všestranně rozvíjet osobnosti žáků a jejich schopnosti a dovednosti s respektem k jejich individuálním potřebám

6. Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi

Rodina a škola, jejíž součástí je školní družina, jsou v životě žáka základními pilíři výchovného, vzdělávacího a socializačního procesu. Ačkoli jsou tyto instituce odlišné, obě zodpovídají za výchovu a vzdělávání. Oboustranná spolupráce by měla být nezbytnou součástí celého výchovně vzdělávacího procesu.

ŠD při ZŠ SNP spolupracuje se:

- zákonnými zástupci žáků (osobně, telefonicky, prostřednictvím PC)
- sportovními a kulturními institucemi (Městská knihovna, Muzeum východních Čech, kino, taneční školy, Obří akvárium, Tongo,...)
- vzdělávacími institucemi (SŠ a VOŠ pedagogická HK, UHK, ZŠ a MŠ při FNHK, ŠD Štefcova)

ŠD při ZŠ SNP nabízí:

- tematické výlety a exkurze (zámek Litomyšl, Chlumeck nad Cidlinou, Perníková chaloupka v Kuněticích, Třebechovické muzeum betlémů, HZS)
- tvořivé dílničky pro rodiče s dětmi
- tematické soutěžně/herní dny (karneval, Masopustní veselí, Valentýnská party, Čarodějnický rej, Den dětí, Halloween, Čertí rojení)

ŠD při ZŠ SNP vytváří ve spolupráci s dalšími organizacemi projekty:

- Kačenka stůně – spolupráce s FNHK
- Zdravý úsměv – spolupráce se SŠZHK
- Družinka tančí – spolupráce s taneční školou T-BASS

Tyto aktivity ŠD byly z důvodu pandemie COVID-19 výrazně omezeny. Jakmile celospolečenská situace dovolí, ŠD je připravena na předešlé spolupráce navázat, dále je rozvíjet a případně rozšiřovat o další možnosti.

7. SWOT analýza ŠD

SWOT analýza jako metoda strategického plánování v organizaci se využívá k získání komplexního přehledu o silných a slabých stránkách organizace, k analýze rizik a hrozeb, které danou instituci mohou ovlivňovat.

Rozbor jednotlivých atributů ŠD při ZŠ SNP je následující:

Silné stránky:

- blízkost návazných služeb a dalších organizací (knihovna MHK, dětské mlhoviště, taneční škola, dětská hřiště a další)
- dobrá dopravní dostupnost
- využívání prostor školy pro aktivity školní družiny (školní knihovna, dětské hřiště, keramická dílna, v zimních měsících sportovní hřiště)
- velké množství na provoz ŠD navazujících volnočasových kroužků pro žáky
- elektronický systém Bellhop umožňující flexibilitu při pedagogické práci (docházka, kroužky, odchody žáků, třídní kniha)
- spolupráce školní družiny s výchovnou poradkyní a nepedagogickými pracovníky
- přátelský režim školní družiny pro rodiče
- odborná kvalifikace pedagogů školní družiny
- individuální přístup k žákům

Slabé stránky:

- nedostatečná kapacita prostor školní družiny (některá oddělení ŠD jsou v kmenových třídách)
- některá oddělení jsou nedostatečně vybavená herními prostředky (málo místa pro hru v běžných třídách)
- nedostatek financí na provoz školní družiny (nákup spotřebního materiálu, obnova her a hraček)
- spolupráce s vedením školy a s některými pedagogickými pracovníky
- malá účast pedagogických pracovníků školní družiny na schůzích týkajících se provozu školy (odpolední provoz ŠD)

Příležitosti:

- další vzdělávání pedagogických pracovníků, prohlubování jejich znalostí a dovedností
- rekonstrukce, obnova a rozšíření prostor školní družiny
- spolupráce s dalšími školami, organizacemi a rodiči
- projekty školní družiny (výlety, tematické akce, kreativní dílny apod.)
- vzájemná spolupráce všech součástí školy
- metodická sdružení pro zkvalitnění pedagogické činnosti školní družiny
- prezentace směrem k veřejnosti

Základní škola,
Hradec Králové,
tř. SNP 694

Hrozby:

- demografický vývoj
- nárůst žáků vyžadující zvýšenou pedagogickou péči, nárůst agresivního chování žáků i některých rodičů
- omezený režim školní družiny vlivem pandemie COVID-19
- poloha školy u rušné silnice

8. Závěr

Školní družina při ZŠ SNP si klade za cíl poskytnout žákům prostor pro kvalitní a smysluplné trávení volného času. Umožňuje žákům, aby se mohli přirozeně rozvíjet, navazovat přátelství, zkoušet v bezpečném prostředí sociální interakce a najít si tak své místo ve skupině i ve společnosti. K tomu je třeba souhra a spolupráce všech zúčastněných: žáků, pedagogů, rodičů a dalších organizací. Je třeba poskytnout takové prostředí, které bude podnětné a zajistit takový přístup, který žáky bude brát jako neopakovatelné osobnosti.

Tím, že se ŠD zapojuje do aktivit celé školy, také splňuje průřezová témata obsažená v ŠVP ZŠ SNP „Dovolte mi učit se“.

Schválila *Barla Lyková* 1. 9. 2022
ředitelka školy

ZÁKLADNÍ ŠKOLA,
HRADEC KRÁLOVÉ
tř. SNP 694, IČO 62 69 27 55

